

NÉPLAP

Mai számból:
A genfi értekezlet eseményei
(1-2. oldal)

A Központi Statisztikai Hivatal jelentése (2. oldal)

AZ MDP HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XII. ÉVFOLYAM, 170. SZÁM

ÁRA: 50 FILLÉR

1955 JULIUS 21, CSÜTÖRTÖK

Egy célért – közös erővel

(K. T.) Munkások és dolgozó parasztok fognak ezekben a napokban újra kezdeni a Hajdúdorog a Dohánybevéltő nevét visszahozza, a Ruhagyárban és az Orvosi Műszergyárban már falu és a város között folyó nemes vetélkedés első eredményeiről beszélgetnek. Hajdúszoboszlón, ebben a szép fűrdővárosban szintén a múlt héten jártak a Járműjavító dolgozói és közösen elhatározták, hogy 1955. évi tervük példás elvégzésével járulnak hozzá a második ötéves terv jó előkészítéséhez. A tavaly elvetett mag. tehát egyre gazdagabb termet hoz, s egyre bensőségesebb, és szilárdabbá válik a megyében is a munkásosztály és a dolgozó parasztság kapcsolata. Most, augusztus 20-án, az Alkotmány nagy ünnepe előtt ismét közös fogadalmak születtek, és mind a város, mind a falu megteszi a magáét a szocializmus építéséért.

Mi az újszerű és figyelemreméltó ezekben a kezdeményezésekben? Elsősorban az akarat, az összefogás a többit és jobbit. Régen a falu és a város ellenségesen állt szemben egymással. **Bizalmatlanul néztek mindenütt a nadrágos emberre.** A kizsákmányoló osztályok mesterségesen szították ezt az érdekellentétet, hisz tudták, ha a munkásosztály és a dolgozó parasztság kezét fog, akkor ez végzetes lesz a tőkés rendszerre nézve. Ha akkor nem, de 10 évvel ezelőtt végre a Szovjetunió segítségével, a párt vezetésével végleg leomlottak a választások. **A munkásosztály és a dolgozó parasztság valóban az állampépítés legfontosabb tényezője lett.** Létrejött a közös szövetség, népi demokráciánk megingathatatlan alapja. Nincs már uszorkamat, agrárrolló, bankprés, nincs már a falu és a város között kibékíthetetlen ellentét. A szocializmus építéséért egységesen sorakoznak fel népünk milliói. Tettekben is méltóképpen kifejezésre jut ez. Az a több mint tizenöt közös fogadalom, amit az utóbbi hetekben kötöttek a város és falu dolgozói, mindennél fényesebben igazolja, hogy a munkásosztály és a dolgozó parasztság ma már egyet akar, egy célja van; **győzelemre juttatni a szocializmust.** Csak a szóbanforgó tizenöt üzem és a falu együtt-tesen több mint hat millió értékű terven felüli árút ad a népgazdaságnak.

Egy további figyelemreméltó jelenség, hogy a versenyversenyek az idén már nemcsak termelési, de politikai feladatokat is tartalmaznak. A textilgyári kommunisták és DISZ fiatalok például ígérték: rendszeresen ellátogatnak az apafai Bocskai TSZ-be, Vámospércsre és segítenek az agitációs munkában. A Gépipermintáló dolgozói Hajdúszoboszlón szintén hasonlóan cselekszenek. A falu dolgozói, elsősorban a kommunisták örömmel veszik a tapasztaltabb testvér segítségét, mert biznak a munkásosztályban, ugyanakkor a városi dolgozók is tudják, hogy további nagy szerep vár még rájuk a dolgozó parasztság szocialista átnevelésében.

Ami a közös fogadalmak értékelését illeti, az idén erről is gondoskodás történt. Általában havonként, vagy háromhetenként találkoznak a versenytársak, de az sem ritka, amikor kéthetenként készítenek közös értékelést. Komoly ösztönző erő ez. Annál inkább, mert tavaly még olyan eset is előfordult, hogy csak a szerződés aláírásakor találkoztak egymással, az „ellenfelek”. A közös kapcsolat kiegészítését szolgálja, hogy megyeszerte sport és kulturális találkozó is lesznek, amelyekben mind az üzemekben, mind a falvakban a dolgozók szájai vesznek részt.

Alkotmányunk ünnepe az idén tehát ismét a munkásparaszti szövetség jegyében köszöntjük. A verseny máris megindult, és mint útalunk rá, megszülettek az első eredmények. Hiba azonban, hogy a nemes vetélkedésben csak a községek és üzemek egy része vesz részt. Sok üzem és község, mint például a püspökladányi **Fatellő, a Hajdúnánási Malom, Bagamér, Kokád, Artánd stb., amelyek tavaly kötöttek ugyan versenyversenyeket, de az idén nincs erről semmi hír.** Hiba az is, hogy a szakszervezetek, elsősorban a szakszervezetek területi bizottságai semmit sem tesznek a mozgalom segítése érdekében. Elvben helyesnek tartják ugyan ezt, de a szőlőmunkánál nem jutnak tovább. Most a következő napokban van még sok teendő. A falu és a város közös összefogása, a munkaverseny egyik legfontosabb célja, egyik leglényegesebb elője az éves tervek időelőtti teljesítésének.

Megyénk munkásosztálya sok sikert aratott már a haza erősítésében. Hósi telt volt éhezve, fázva újjáépíteni a gyárakat, életet lehelni a megrongált, szétszedett gépekbe, penicillint, gőrdülő-csapágyat gyártani, amiről régen ebben az országban még csak nem is álmodhattak. De nem kevésbé hősiességek azok a feladatok, amelyek most vállaltak a mezőgazdaságunk felépítésére. A lelkesítő feladatok egyik legszebbike: **harcolni azért, hogy a közös versenyversenyek alapjait egyet sebb legyen az élet falvainkban is, hogy a termelés növelése, az iparcikkek további bővítése jólétet és magasabb kultúrát vigyen a dolgozó parasztságunk. A mezőgazdaság fejlesztése most szocialista munkánk kulcskérdése.** Ipari dolgozóink, amikor együtt versenyeznek a mezőgazdaságiakkal, ismét bizonyítják, hogy számukra is **elsőrendű és döntő a munkás-paraszti szövetség erősítése.**

Egy hét alatt újabb 214 belépővel gazdagodtak a Hajdú-Bihar megyei termelőszövetkezetek

Megyénk területén a termelőszövetkezeti mozgalom továbbfejlesztését jelenti az, hogy egy hét alatt újabb 214 taggal gazdagodtak a termelőszövetkezetek. Az új belépők közül 800 hold földet vittek be a termelőszövetkezetekbe. Báránond Győzelem néven I-es típusú termelőszövetkezeti csoport alakult, ebben a csoportban 30 család tömörült. A pocsaji és évben alakult Új Remény Termelőszövetkezet igen jó hatást gyakorol az egyénileg dolgozó parasztoakra, amit bizonyít az a tény, hogy két hét alatt 7 család lépett be az újonnan alakult szövetkezetbe. Az új belépők között van **Nyika Ferenc** középparaszt is, aki 10 hold földet vitt a termelőszövetkezetbe.

GENFBŐL JELENTIK

A kormányfők szerda délutáni ülésén

Bulganyin marsall előterjesztette az általános biztonsági szerződés tervezetét

A Reuter iroda jelenti, hogy a négy nagyhatalom kormányfői szerda délután a genfi volt népszövetségi palotában megkezdtek értekezletük második napirendi pontjainak, az európai biztonság kérdésének megvitatását.

A kormányfők szerda délutáni ülése tízenhét óra negyvenöt perckor véget ért.

A kormányfők szerda délután egy és háromnegyed óra hosszat tanácskoztak a napirend második pontjáról, az európai biztonság problémájáról. Az ülést teljes egészében ennek a kérdésnek szentelték.

Az ülés után újságíró körökben elterjedt értesülések szerint **Bulganyin** marsall előterjesztette az általános biz-

tonsági szerződés tervezetét. A tervezet a szerződés végrehajtására két szakaszt irányoz elő.

Eisenhower elnök javaslatára az értekezlet elhatározta: a külügyminiszterek csütörtökön összeülnek, hogy a szerda délutáni ülésen kifejtett álláspontok figyelembevételével kidolgozzák a német kérdésre és az európai biztonság problémájára vonatkozó általános irányelveket. Ezeket az elveket a csütörtökön délután összeülő kormányfők elé terjesztik majd.

N. A. Bulganyin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke szerda délután Genfben ebédelt vendégül **Eden** angol és **Faure** francia miniszterelnökökkel.

A négy külügyminiszter közös nyilatkozata a szerda délelőtti megbeszélésekről

Genfben szerda délelőtt a négy külügyminiszter ülést tartott, **MacMillan** angol külügyminiszter elnöklésével. Az ülés után bejelentették, hogy a küldöttségek szövegében nem tartanak sajtóértekezletet.

A külügyminiszterek az ülés után közös nyilatkozatot tettek, amely a következőket tartalmazza: **A szerda délelőtti ülésen a négy külügyminiszter folytatta Németország újraegyesítése és az európai biztonság kérdésének megvitatását.** Elhatározták: az javasolják majd a kormányfőknek, hogy a délutáni ülés során a napirend 2. pontját, az

európai biztonság kérdését vitassák meg. Megfigyelők szerint a külügyminisztereknek ezt a határozatát inkább kedvező jelnek kell tekinteni, mint kedvezőtlennek. Az tűnik ki ugyanis belőle: a külügyminiszterek arra a véleményre jutottak, hogy helytelen lenne lemondani az előrehaladásról, elakadva már az első nehézségekben.

Ezt az akadályt ugyanis meg lehet kerülni, konstruktív módon folytatni lehet a tárgyalásokat és a megoldatlan kérdésekre még mindig vissza lehet térni. Az értekezlet megfigyelői körében már most sok szó esik a négyhatalmi kormányfői értekezlet után sorra kerülő külügyminiszteri értekezletről. Egyesek szerint — mint ismeretes — ezt a külügyminiszteri értekezletet New Yorkban kellene megtartani az ENSZ következő ülésszaka után. Mások viszont valószínűnek tartják, hogy az értekezletre október második felében Genfben kerül majd sor. Az eddigi két genfi értekezlet ugyanis bebizonyította, hogy ez a megoldás technikai szempontból nagyon sok előnnyel jár.

Faure francia miniszterelnök egyébként kedden este fogadta **Blankenhorn**, Nyugat-Németország NATO-megbizottját s a genfi értekezlet nyugatnémet megfigyelőjét.

Az **United Press** jelentése szerint a német megfigyelők küldöttsége nyugatnémet megfigyelője miatt a szívélyesség miatt, amely az értekezlet során az amerikai és a szovjet küldöttek kapcsolatát jellemzi. Ezeket az érintkezőket „váratlan bajtársas érzelmek megnyilvánulásainak” minősítik.

Kedden este az angol küldöttség vacsorát adott a szovjet küldöttség tiszteletére.

A három nyugati kormányfő szerdán külföntárgyalást folytatott

Szerdán reggel **Eisenhower** amerikai elnök, **Eden** angol miniszterelnök és **Edgar Faure**, a francia kormány

Eisenhower elnök és Zsukov marsall ebédje

Eisenhower elnök szerdán meghívta ebédre **Zsukov** marsallt, a kormányfői értekezleten résztvevő szovjet küldöttség tagját. A két államférfi az elnök genfi szállásán együtt ebédelt, majd bizalmas megbeszélést folytatott. A két óra hosszat tartó ebéd után Zsukov marsall ebédelt a francia miniszterelnökkel.

Eisenhower és Eden reggelije

Eisenhower amerikai elnök szerdán reggelin látta vendégül **Eden** angol miniszterelnököt. A reggelin megvitatották az Egyesült Államok és Nagy-Britanniát közösen érdeklő kérdéseket. A reggelin részt vett **Dulles** amerikai és **MacMillan** angol külügyminiszter is.

GENF AZ ÉRTEKEZLET NAPJAIBAN

A Magyar Távírási Iroda küldött tudósítója jelenti: Az értekezletet városába alaposan beköszönőzték a nyár. A svájci gárda három tagja hétfőn posztján, a rekkenő hőségben napozást kapott, és súlyos állapotban mindhármukat kórházba kellett szállítani. A kánikula csak az esti órákban enyhül, amikor a havasok csúcsairól friss szellő fúdogal. Szerda reggelre azonban kellemes meglepetés érte a nyári forróságtól alaposan szenvedő, állandóan mozgó sajtótudósítókat: **megeredt a bőségese, vastag függönybe burkolva Genf városát.**

A genfiiek derűsen fogadták a palota bejáratán elhelyezett diplomatikus megfogalmazott felirát: „A palota megtekintése ideiglenesen szünetel”. A kíváncsiskodó embereket természetesen a politikai eseményeken kívül más is érdekli és sok anekdota járja már az értekezlettel kapcsolatos dolgokról. Így például Genfben igen sokat beszélnek az amerikai elnök testőrségéről. Főként a ruházatuk tűnt fel. Ezek a G-manek különböző pasztellszínű hatalmas karimájú szalmakalapot viselnek és könnyű nyári öltözékűek. Azt mondják, hogy a nyári posztójukba gombolkóztak feyveres gárda őrei irigykedve szemlélik őket a népek palotája előtti posztjukon. A G-manek azonban nemcsak az öltözködéssel hívták fel magukra a figyelmet, hanem már-már híressé vált artistamutatóváltásaikkal. Valahányszor Eisenhower elnök kocsijával megjelenik az utcán, autóját a testőrök több gépkocsija veszi körül és útközben a legkisebb kanyarodónál is kiugranak nyitott kocsijuk ajtaja felett, majd ugyanígy foglalkal el ismét helyüket, mindannyiszor az ajtó igénybevétele nélkül. A „mutatóváltások” mindig nagy közönséget vonnak.

Legelőkelőbb az élet persze a sajtóházban. Nem egy nyugati tudósító telefonálta már haza, hogy óriási az érdeklődés Iljicsovnak, a szovjet küldöttség szóvivőjének sajtóértekezletéről. A londoni **Daily Mail** munkatársa megírta, hogy amikor hétfőn este kiosztották a

rásra hivatkozva, hogy Dulles közvetlen közelében már kisebb a lelkesedés. Azt mondják, az amerikai külügyminiszter ki is jettette véleményét, hogy meglepetést okozott számára az elnök reagálása „egy orosz gesztusokra”. Egyes tudósítók keresik az alkalmat, hogyha csak egyetlen pillanatra, vagy egyetlen szóra is kapcsolatot találjanak a kormányfőkkel. A **Progress de Lyon**, Faure francia miniszterelnök pártjának egyik lapja ugyancsak elküldte tudósítóját Genfbe és ez a tudósító találkoztott is a francia miniszterelnökkel. E találkozás után elmondta, hogy **Faure véleménye szerint „az értekezlet jól indult és az első ízelítők jó jelek azokra az eredményekre nézve, amelyeket az egész világ vár”.**

Az egyik amerikai riportert néhány másodpercre megállította Eisenhower elnököt és megkérdezte tőle, hogyan haladnak a dolgok az értekezleten. Eisenhower azt válaszolta neki: „Ugy érzem, eddig minden meglehetősen jól megy.” (A genfi értekezlet anyagának folytatása a 2. oldalon)

A Központi Statisztikai Hivatal jelentése az 1955. évi népgazdasági terv második negyedévének teljesítéséről

A népgazdaság fejlődését, valamint a dolgozók anyagi helyzetének és kulturális színvonalának alakulását 1955 második negyedévében a következő adatok jellemzik:

Ipar — építőipar

1955 második negyedévében tovább folytatódott az ipar kedvező fejlődése, amely a múlt évi visszaesés után az első negyedévtől kezdődött meg: az ipar túlteljesítette termelési és termelési költségvetését. Az eredmények eléréséhez nagymértékben hozzájárult a hűs buda-

pesti üzem dolgozóinak kezdeményezésére indított szeliskörű munkaverseny.

1955 második negyedévi termelési tervét a szocialista ipar 105,2 százalékkal, első fél-évi tervét 104,9 százalékkal teljesítette. Az egyes minisztériumok a II. negyedévi tervet a következőképpen teljesítették:

Kőhő- és Gépipari Minisztérium	105,8%
Szénbányászati Minisztérium	107%
Vegyipari és Energiatügyi Minisztérium	105,3%
Könnypipari Minisztérium	104,9%
Élelmiszeripari Minisztérium	105,9%
Építészeti Minisztérium iparvállalatai	110,6%
Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium iparvállalatai	104,4%
Országos Erdészeti Főigazgatóság iparvállalatai	112%

A helyi ipari vállalatok 108,1 százalékkal, a kisipari szövetkezetek 103,8 százalékkal teljesítették 1955 második negyedévi teljes termelési tervüket. Az állami építőipar is teljesítette II. negyedévi termelési tervét.

Az ipar 1955 II. negyedévében terven felül termelt szén, villamosenergiát, jelentős mennyiségű kőolajat, hengerelt acélt, téglát, cementet, tehergépkocsit, keresek traktort, fogatos ekét, magtakaró- és nehéz boronát, gyapjúszövetet, kötöttáru, bőrárt, férfifütyöt stb. E cikkek közül lényegesen többet termeltek, mint 1954 azonos időszakában.

1955 II. negyedévében a szocialista ipar termelése 7,6 százalékkal, a minisztériumi iparé 5,6 százalékkal, a helyi iparé 21,8 százalékkal, a kisipari szövetkezeteké 14,6 százalékkal haladta meg az 1954 II. negyedévi termelést.

1955 első felében a szocialista ipar termelése 9,5 százalékkal, a minisztériumi iparé 7,7 százalékkal volt több, mint 1954 első felében.

A negyedév folyamán számos ipari beruházást helyeztek üzembe és kezdtek meg: többek között új üzemrészekkel bővült az Ajkai Timföldgyár, az Almásfüzitői Timföldgyár és a Péti Nitrogénművek. A Lenin Kohászati Művek erőművében új gépgépesítést kezdte meg működését, a Borsodi Héromú második gépgépesítése is megkezdte a próbafüzemeltetést, bővült a Komlói Kenyérgyár és a Pápai Húsüzem. A II. negyedév folyamán megkezdtek az ajkai — inotai 120 kilowattos távvezeték építését.

Az ipar a negyedév folyamán a műszaki fejlesztés terén is ért el eredményeket: sikerrel alkalmaztak egyes új technikai eljárásokat, előállítottak néhány fontos új gyártmányt: elkészült a 120 kilowattos rövidhullámú adóberendezés, továbbá több közlekedési eszköz (Ikarusz 66, városi autóbusz, 130 lóerős Diesel mechanikus mozdony stb.) prototípusa.

A munkafegyelm javulása, a munka jobb megszervezése és részben a műszaki fejlesztés eredményeképpen is a termelés növekedését, az ipar első sorban a termelési költségvetésével érte el. A szocialista iparban az egy munkásra jutó termelés a II. negyedévében 5,1 százalékkal, az első felében 6,8 százalékkal haladta felül az 1954 azonos időszakának viszonylag alacsony termelési költségvetését, az 1953 azonos időszakának termelési költségvetését, azonban csak némileg haladta meg. Az építőiparban a termelési költségvetés nem emelkedett.

A minisztériumi iparban az önköltség — az első negyedévi eredmények után a II. negyedév folyamán is általában tovább csökkent.

Az eredmények mellett az ipar és az építőipar fejlődése a negyedév folyamán nem minden tekintetben volt kielégítő.

A termelés nem volt eléggé tervszerű. Az ipar egyes fontosabb termékcsoportjából a tervezettnél kevesebbet termelt,

Nem teljesítették a II. negyedévében például a nyersvas, az acélöntvény, a timföld, a motorkerékpár, a kolbászfélek, a szappan termelési tervét. Az építőipar számos létesítményt nem fejezett be az előírt határidőre és nagyrészt ezért több beruházás II. negyedévre tervezett üzembehelyezése elmaradt. Nem helyezték

Mezőgazdaság

A késői kítavasodás miatt a tavaszi munkákat a szokottnál később kezdték el, de a vetéseket sikerrel befejezték.

Kukoricát 150 000 kat. holddal nagyobb területen vetettek, mint egy évvel ezelőtt, a rizs vetésterülete a Keleti Főcsatorna építési munkálatainak előrehaladásával kerekén 15 000 kat. holddal növekedett. A zöldség és főzelékfélék vetésterülete is nagyobb a múlt événél. A szerződéses növények vetéstervét a mezőgazdaság teljesítette.

A kedvezőtlen tavaszi időjárás a növények fejlődését hátráltatta, de az utóbbi hetek jobb időjárása következtében a terméskilátások lényegesen javultak. A kalászosok várható termésátalaga magasabb a múlt événél. Az állami gazdaságok és a mezőgazdasági termelőszövetkezetek várható termésátalagai jobbakként, mint az egyéni gazdaságoké. Burgonyából és egyes gyümölcsfélékből kiemelkedően jó termés várható. Kedvezőek a kukorica és a szőlő terméskilátásai is.

Az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek a múlt événél nagyobb mértékben alkalmazták a fejlettebb agrotechnikai módszereket. A termelőszövetkezetek a kukorica vetésterületének több mint 40 százalékaon végeztek négyzetes vetést és mintegy 30 000 kat. holdon hibrid-kukoricát vetettek. Az állami gazdaságok a kenyérgabona vetésterületének közel 40 százalékaon minőségi követelményeket teljesítettek.

A mezőgazdaság 1955 első felében több mint 3000 traktor (ebből 1100 Universal traktor), 2300 traktorekét és 550 csepőgépet kapott. A géppálmások a tavaszi kampanyban közel százezer normálholddal több talajmunkát végeztek, mint az előző évben. A termelőszövetkezetek mellett nagy segítséget nyújtottak az egyénileg dolgozó parasztnak is, mintegy 40 százalékkal több talajmunkát végeztek részükre, mint a múlt évben. A tavaszi növényápolási munkák elvégzésénél sem a géppálmások, sem az állami gazdaságok nem használták ki megfelelően a rendelkezésükre álló gépeket.

1955 első felében a mezőgazdaság szocialista szektora június 30-ig 113 új tsz alakult és 28 000 tag lépett be a termelőszövetkezetekbe.

Közlekedés

1955 II. negyedévében vasúton lényegesen ugyanannyi árut és utast, tehergépkocsin 1,9 százalékkal, hajón 19,8 százalékkal kevesebbet szállítottak, mint a múlt év azonos időszakában.

1955 első felében vasúton 7,1 százalékkal, tehergépkoc-

sin 4,5 százalékkal, hajón 8,9 százalékkal több árut szállítottak, mint 1954 első felében.

A II. negyedév folyamán átadták a forgalomnak a több mint 50 millió forintost költséggel újjáépített úpestei összekötő vasúti hidat.

Áruforgalom

A kiskereskedelem 1955 II. negyedévi eladási tervét 100,3 százalékkal teljesítette. A II. negyedévi forgalom 2,4 százalékkal, az első félévi forgalom 3,9 százalékkal volt több, mint a múlt év azonos időszakában.

A fontosabb élelmiszerek közül lisztből mintegy 30 százalékkal, tejből 4 százalékkal, vajból 8 százalékkal, sajtból 53 százalékkal többet adott el a kiskereskedelem, mint 1954 második negyedévében. Húsból és egyes hentesárukban az ellátás nem volt kielégítő.

A II. negyedév folyamán iparcikkekből nagyobb és szélesebb választékú készlet állt a fogyasztók rendelkezésére, mint tavaly. Ruházati cikkek közül, valamint kevesebb, az egyéb iparcikkekből lényegesen több volt a forgalom, mint 1954 II. negyedévében. Különösen növekedett egyes tartós fogyasztási cikkek va-

lójában a kiskereskedelem, mint 1954 második negyedévében. A zöldség-, és

A GENFI ÉRTEKEZLET SAJTÓVISSZHANGJA

MOSZKVA

A moszkvai lapok különböző jelentéseit munkájáról. J. Zsukov és V. Majevszkij, a Pravda tudósítói pozitív tényként említik meg, hogy az értekezlet napirendjének elfogadásához mindössze másfél órára volt szükség, míg az előző nemzeti értekezleten néha napokon át tárgyalták a napirend kérdését.

A tudósítók kommentálják a genfi értekezletéről a külföldi sajtóban napvilágot látott jelentéseket és ezt írják:

Az igazság kedvéért meg kell állapítani, hogy egész sor amerikai, angol és francia lap szükségesnek tartotta tárgyilagosan tájékoztatni olvasóit a tárgyalások első napjának eredményeiről. Nem minden lap tüzte ki azonban célját, hogy tárgyilagosan világítsa meg a genfi értekezlet menetét. A New York Herald Tribune például megengedte magának, hogy július 19-én első oldalán a valóságnak egyáltalán meg nem felelő ki-jelentést tegyen: „Hárman biztonsgági egyezményt javasoltak, de Oroszország elutasította”. A New York Herald Tribune július 19-i számában megjelent több tudósítást szerzője szándékkal felfújta azokat a kérdéseket, amelyekre név-ze a Szovjetunió és az Egyesült Államok nézetei nem egyeznek meg és elhallgatják azt a tényt, hogy mostanában egész sor olyan kérdés van, amelyekre név-ze meg lehet teremteni a kölcsönös megértést és a megegyezést.

BÉCS

Valamennyi osztrák lap függetlenül politikai irányzatától, a fő figyelmet a négy hatalom kormányfőinek július 18-án Genfben megnyitott értekezletére fordítja.

Valamennyi lap röviden összefoglalva a Szovjetunió Minisztertanácsa elnökének nyilatkozatát, hangsúlyozza: „Bulgarijn bejelentette, hogy a szovjet kormány elhatározta, leszereli az Ausztriából kivonandó szovjet csapatokat és felhívta a nyugati hatalmakat, hogy kövessék a példát.”

BERLIN

A német közvélemény figyelmét teljes egészében leköti a négy hatalom kormányfőinek genfi értekezlete. Számos nyugatnémet lap — burzsoá és szociáldemokrata újságok — hasábjain egyre gyakrabban jelennek meg olyan nyilatkozatok, amelyek kifejezik, hogy a nyugatnémet közvélemény széles körei érdekeltek a genfi értekezlet sikerében.

A Süddeutsche Zeitung a következőket írja: „Ha a genfi értekezlet lehetővé teszi, hogy a részvevő kormányok azt mondják népeiknek: a nemzetközi helyzetben az enyhülés folyamata előre halad, akkor ez mindenképpen jó hír, a béke ügye számára pedig siker lesz... Megenyhült légkörben könnyebb lenne lépésről lépésre megoldani néhány nehéz problémát, mint ahogy ezt a német kérdéssel kapcsolatban tett moszkvai nyilatkozat már megemlítette.”

PÁRIZS

A párizsi Combat vezércikkében megállapítja: Az, hogy Eisenhower felvetette a Szovjetunió „csatlósainak” problémáját, egyáltalán nem volt realista dolog tőle s Bulgarijn részéről azonnali reakciót vont maga után. Az ilyen problémák felvetése a hidegháború megnyilvánulásainak egyike s ennek nincs helye Genfben. Ez az út messzire vezetne, valójában esetleg Koreába, Dél-Vietnamba, vagy Formózába.

LONDON

Lord Russell az angol News Chronicleben ezt írja: „Ha felismerik, hogy a háború veszedelmét el kell távolítani, akkor szabadabb politikát lehet majd követni gazdasági, főként kereskedelmi kérdésekben, aminek a Szovjetunió nagy fontosságát tulajdonítja.”

gyümölcsfélék a kedvezőtlen tavaszi időjárás következtében mint tavaly június II. felétől kezdve a felhozatal el csökkenéséből kerültek forgalomba, ben jelentősen megnövekedett.

Szociális és kulturális eredmények

1955 II. negyedévében tovább javult a dolgozók szociális és kulturális ellátottsága. Több új szülőotthon kezdte meg működését. A csecsemőhalandóság az elmúlt év azonos időszakához viszonyítva 19 százalékkal csökkent. A negyedév folyamán több új bölcsőde létesült (például Szombathelyen a megyei tanács területén bölcsődeje a Kőbányai Fonógyár üzemi bölcsődéje vizsgát,

Egy évvel ezelőtt Indokínában elhalgattak a fegyverek

Még valamennyien jól emlékszünk arra a nagy jelentőségű tárgyalásra, amely egy évvel ezelőtt, 1954. július 21-én — közel három hónapi munka után — Genfben befejeződött.

Ma egy éve írták alá Genfben a vietnami, laoszi és kambodzsai hadműveletek beszüntetéséről szóló egyezményt. A majdnem három hónapig tartó tárgyalás eseményeit a világ legelgűgöttabb részében is nagy érdeklődéssel kísérték, s a népek — éppen úgy, mint ezekben a napokban — nagy reménységgel várták a nemzetközi feszültséget enyhítő határozatot.

Egy évvel ezelőtt, ezen a napon, a genfi egyezmény megszületett, s a hír, mint gyorszárnú madár járta be a világot: béke! Elhallgattak a fegyverek. Vietnamban, Indokínában, ahol megnyitott az út a békés rendezés előtt. A béke genfi ütközete egy évvel ezelőtt győzelemmel végződött, az emberiség fellegzett, a békét akaró milliók táborába egy csatát nyert ütközettel erősebb lett.

Most, amikor az egy évvel ezelőtti győzelemre emlékezünk, Genfben ismét tanácskozás folyik a nemzetközi helyzet további enyhítése, a béke megőrzésének biztosítása érdekében. A négy hatalom kormányfőinek találkozójára és tanácskozására ismét Genf felé fordította a békés életre vágyó embermilliók tekintetét. A négyhatalmi kormányfői értekezlet kimene-tele — a népek ebben biznak, ebben reménykednek — kedvező lesz a béke, a két rendszer békés együttélése, a nemzetközi feszültséget enyhítő szempontról, s a megegyezés az emberiség javát szolgálja.

Egy évvel ezelőtt, ezen a napon, a genfi egyezmény megszületett, s a hír, mint gyorszárnú madár járta be a világot: béke! Elhallgattak a fegyverek. Vietnamban, Indokínában, ahol megnyitott az út a békés rendezés előtt. A béke genfi ütközete egy évvel ezelőtt győzelemmel végződött, az emberiség fellegzett, a békét akaró milliók táborába egy csatát nyert ütközettel erősebb lett.

Magyar kormányküldöttség utazott a lengyel felszabadulási ünnepségekre Varsóba

Július 20-án, szerdán reggel magyar kormányküldöttség utazott Varsóba, Lengyelország újjászületésének napja alkalmából rendezendő ünnepségekre.

A kormányküldöttség vezetője Apró Antal, a Minisztertanács elnökhelyettese, tagjai: Janza Károly altábornagy, honvédelmi miniszterhelyettes és Szántó Zoltán, a Magyar Népköztársaság varsói rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, aki Varsóban csatlakozik a küldöttséghez.

Amerikai kékem Telett ítélték a Legfelső Biróság a Legfelső Biróság katonai kollégiuma

A Magyar Népköztársaság Legfelső Birósága katonai kollégiuma két amerikai kémcsoport ügyét tárgyalta és 15 ügynök felett ítélték.

A vádlottak és tanúk vallomása, valamint a lefoglalt tárgyi bizonyítékok alapján a bíróság Szilárd Sándort és Gazdag Lászlót jogerősen halálra, Benes Jenőt és három társát életfogytig, büntésüket 10—15 évig tartó börtönbüntetésre ítélte.

Az ítéletet Szilárd Sándor és Gazdag László végrehajtották.

1955 II. negyedévében a kiadott művek példányszáma megközelítette a tízmilliót. Az elmúlt év azonos időszakához viszonyítva a szépirodalmi és ifjúsági művek példányszáma több mint kétszeresére emelkedett. A filmszínházak látogatóinak száma 1954 második negyedééhez viszonyítva 17 százalékkal nőtt és meghaladta a 27 milliót, a rádióelőfizetők száma a negyedév folyamán 36 000-rel emelkedett.

Budapest, 1955. július 21.
Központi Statisztikai Hivatal

A tervszerű tervek rendelkeznek egyik ig a szilárd mba van a lézés, folyamata hozna lyamatosság itásának sor műszaki intézkedést, lem laza, a szélyben for ponti Vezető határozata jobboldali n a területen rokat: lazító gylmet. Az harapództak lemsértések.

megnőtt hiányzó önkényes A Püspök teleptő ÚV e hibáktól. negyedében kás hiányz Naprendben Hozzázámtó délyel műla mátt közel é szett kárba fellegyűlték al harcban gondolkoztak akkor nyak még viszony ily könnyeb tani.

Pénzüntet mazhattak, törvény. Az tek azokkal amelyekkel a kedgkelt sz tek. Aki igaz zott, levontá kabért, elve évi szabadsá meztelenség kor az igazo arra a hónap

megrontott kedvezmény

többek közt zjárulást. m miután ezen is ba estek. nyabb lett a szabadság is utóbbi kültör ni esett, m vannak, akc fölgyatnak. B dalkodnak a zett munka az igazolat nap kétszere fegyelemsért

Az admini bályok azoni meg nem munkafegyve lását. Ezt m

Irinyi János

A letűnt é gen bánt össze néha iskolai kö xikonokba lálmanytó századik kor is kö emléket á hantjai föl

A jelen hagyomány gyar tec megnyílvá megbeszélő többet áld

A futó s tül a változatos korszakait, igazi Irinyi rény tudós a nép bará lelkületű csak nagy val ajándé beriseg, el ságharc el kivül soká iparosításá suth Lajos volt; azján sát a szab latába állt vedett érte idején. Ele sebb vizeka lál magán tehetségét kottassa. D az évek is toák és jel Megyénk sajtója már emléke írta nek. Irinyi Hajdúszoboz

JAVUL A MUNKA FEGYELEM a Püspökladányi MÁV Fatelítő Vállalatnál

A tervszerű munkának, a tervek rendszeres teljesítésének egyik igen fontos feltétele a szilárd munkafegyelem. Hiába van a legmondosabb tervezés, folyamatos anyagellátás, hiába hoznak a termelés folyamatosságának és gyorsításának érdekében egy sor műszaki és szervezési intézkedést, ha a munkafegyelem laza, a tervteljesítés vesztélyben forog. Pártunk Központi Vezetőségének márciusi határozata által leleplezett jobboldali nézetek éppen ezen a területen okoztak nagy károkat: lazították a munkafegyelmet. Az elmúlt évben elharapódtak a munkafegyelemsértések,

megnőtt az igazolatlan hiányzások, késések, önkényesen kilépések száma.

A Püspökladányi MÁV Fatelítő ÜV sem volt mentes e hibáktól. Az elmúlt év első negyedében például 13 munkás hiányzott igazolatlanul. Napirenden voltak a késések. Hozzászámítva ehhez az engedélyvel mulasztott órák számát közel 400 munkaóra vesztett kárba. A vállalat vezetői felfigyeltek a hibákra és azonnal harcban álltak ellene. Úgy gondolták: legjobb a bajt akkor nyakoncsipni, amikor még viszonylag kicsi, mert így könnyebb a hibát kijavítani.

Pénzbüntetést nem alkalmazhattak, hisz azt tiltja a törvény. Azonban bátran éltek azokkal a lehetőségekkel, amelyekkel a fegyelemellenkedőkkel szemben felléphetnek. Aki igazolatlanul hiányzott, levonták az aznapi munkabéret, elvettek egy napot az évi szabadságából. A fegyelemtelenség megismétlődésekor az igazolatlan hiányzótól arra a hónapra

megvonták az összes kedvezményeket.

többek közt az étkezési hozzájárulást. A fegyelemsértők már ezen is igen gondolkodóba estek. Fizetésekor vékonyabb lett a boríték, az évi szabadság is megfogyott. Ez utóbbi különösen kellemetlenül esett, mert jó néhányan vannak, akik kétféle életet folytatnak. Bérelt földön gazdálkodnak a vállalatnál végzett munka mellett. Így aztán az igazolatlanul mulasztott nap kétszeres kárt okozott a fegyelemsértőnek.

Az adminisztratív rendszabályok azonban egymagukban még nem biztosíthatják a munkafegyelem megszilárdulását. Ezt megértették a Fa-

telítő vezetői is. A pártszervezet, a szakszervezet vezetői és a gazdasági vezetők minden egyes fegyelemsértővel elbeszélgettek. Megmagyarázták nekik, hogy az egyéni károsodáson kívül a közösségnek is kárt okoztak fegyelemtelenségükkel. Tervezők és vállalat vezetők munkájára számítanak. Ha egy ember önkényesen távolmarad egy napig —, de akár egy órára is már akadályozza a tervszerű munkát. Munkatársai nem tudnak nagyobb teljesítményt elérni, kevesebb lesz az ő keresetük is. Az emberek becsületérzésére appelláltak és a siker nem maradt el: 1954 második negyedében már nem volt egyetlen igazolatlan hiányzó, önkényesen kilépő sem.

A napokban kint jártunk a Fatelítő Vállalatnál és érdeklődtünk az évi eredményeiről. Elmondotta Bárczi elvtárs, hogy a munkafegyelem megszilárdításának problémáját állandóan napirenden tartják. A tavalyi módszereket azóta is alkalmazzák. Ennek köszönhető, hogy

az év első felében sem volt igazolatlan hiányzó,

vagy önkényesen kilépő. Csökken a késések száma is. Azonban beszélgetés közben kiderült, hogy az igazolatlan mulasztók száma az elmúlt év azonos időszakához viszonyítva aránytalanul megnőtt. Tavalyi egy fél év alatt 146 személy 365 órát hiányzott engedélyvel. Ez év első felében viszont 211-en kértek egy, két, vagy három órára „kilépést” — munkaidő alatt. Így 629 óra esett ki a termelekből.

Alaposan megnézzük, hogy mi lehet az emelkedés oka, — mondotta Bárczi elvtárs.

A Püspökladányi MÁV Fatelítő ÜV-nél eredményesen vették fel a harcot a munkafegyelem lazulása ellen. Ez tükröződik eddig elért eredményeikben. Azonban nagyban helyesen látják itt az elvtársak, hogy

az elért eredmények nem tehetik elbizakodottá őket.

A munkafegyelem megszilárdítása állandó feladat. Ahol állandóan kutatják a legkisebb fegyelemsértés okait, kiküszöbölésének módját — ott újabb, mind nagyobb eredményeket érnek el.

Nyarka Tibor

A Borsósi Állami Gazdaságban befejeződött az aratás

A Borsósi Állami Gazdaságban kombájnnal, aratógéppel és kézi erővel kezdték hozzá az aratáshoz. Még a múlt hét folyamán végeztek 393 katasztrális hold őszi árpa aratásával, s az eddigi számítások szerint — a hortobágyi talajon — 13 mázsa holdankénti őszi árpa átlagtermést értek el.

A gazdaságnak 836 katasztrális hold búzaverése volt és szezon „reggelle” ezzel is végeztek. Annak idején, még a tervkészítésnél, amikor a gazdaság vezetői 8 mázsa holdankénti átlagtermést elhatározták, a célul, a felső szerek sokallták, és nem tartották reálisnak ezt a tervszámot. Kovács Gábor főgágronómus ragaszkodott ehhez a számhoz, és a nagy vita ellenére is célnak tartotta maga előtt ennek az eredménynek az elérését. Miközben azt mondta:

— En tudom, mit csináltunk, hogyan készítettük elő

a földet a magnak, s itt ennek az eredménynek meg kell születnie!

Ime az eredmény. A Hortobágyi Képző közepén, a Borsósi Állami Gazdaságban, az aratás befejezésével tíz-tizenegy mázsa holdankénti búza átlagtermést értek el. Ez a fajta búza, a híres sziki talajon termő acélos fajsúlyos búza.

A gazdaság a gyorsbeadásban is kitett magáért. Több mint 20 vagon terményt adott be a Terményforgalmi Vállalatnak, ebből 13 vagon búza, 7 és fél vagon árpa.

A hortobágyi Borsósi Állami Gazdaságban ebben az évben az aratás 90 százaléka géppel történt, s ahogy végeztek, azonnal átadták más területnek a gépeket, így az Ebesi, Árkusi és Szászteleki Állami Gazdaságnak, hogy ott is minél előbb befejeződhessen az aratás.

— Fábrián S. —

A Debreceni Akadémiai Tangazdaság földjén 20 mázsa a holdankénti búza-termés

A debreceni határban javában folyik a kenyérgabona aratása. Három termelőszövetkezet, az ondódi Szikra, a gulyosi Petőfi és a bellegelői Lenin már be is fejezte a búza aratását. A tervük, hogy még a héten behorodnak, hogy minél hamarabb csépeljenek.

A debreceni Mezőgazdasági Akadémia Tangazdaságában is javában tart a búza aratása. Farkas János arató-cséplő gép kezelő már 20 holdról aratta le a búzát és holdanként átlag 20 mázsa

gabonát eresztett a zsákba. Ezt a kimagaslóan jó eredményt a macsi határterészen érték el.

Tiszecsegén a Kossuth Termelőszövetkezet teljesítette kenyérgabona beadását oly módon, hogy 110 mázsa búzát beadásra, 300 mázsa pedig az állami felvásárlás során adott be. A tiszecsegi Kossuth a gabona gyors beadásával példát mutatott, hiszen a cséplést még csak 10 nap múlva fejezi be.

A gépi aratás élenjárói Hajdú-Biharban

A gabonacsata élvonalában küzdenek az aratógépek és arató-cséplő gépek. Jó munkájuktól nagyban függ a szemvesztéség nélküli betakarítás sikere. Gyorsan kell most dolgozni, mert a 32 fokos hőségben kinyílik a toklás és a búzaszem a kacsapásra is peregni kezd. Éjjel-nappal kell most dolgozni, hogy minél kevesebb szem peressen a földre, minél több mag jusson a zsákba.

A gépi aratás élenjárói: ARATÓGÉPESEK: Tóth István, a Nádudvari Gépalomszövetkezetben már 150 holdat aratott le. K. Juhász

Balázs a zsákai körzetben 136, Berczi Károly a püspök-ladányi körzetben 115, Papp István a tetéleni körzetben 113, Szegedi Imre a tiszecsegi körzetben 110 holdat aratott eddig.

AZ ARATÓ-CSEPLŐGÉPESEK versenyének élen Erdői Lajos halad, aki a Derecskei Gépalom körzetében már 91 holdról aratta le és csépelte ki a gabonát. A második Bojtor János a Tetéleni Gépalomról 83, harmadik Molnár János hajdúbosszorményi 79, negyedik B. Nagy András püspökladányi 78 hold aratásával és cséplésével.

★ VIT HIRADÓ ★

A Varsóba készülő Debreceni Népi Együttes táncosai között

Nagyerdő, Bessenyei úti Diákszálló. Csupa hársfalomb árnyékozza be az egész környéket, s míg a mezőkön szinte tüzet nyit a július, itt, ezen a városrészen hűvös a csend és zajtalanabb a nyár. Az ittlevő diákszállóban tölti napjait a Debreceni Népi Együttes tánc- és zenekara. Itt készülnek a varsói VIT-re, itt élnek napok óta, hogy szép és kidolgozott táncszámokkal hódítsák meg a varsói VIT fiataljait, hírt és megbecsülést szerezzenek a magyar népi kultúrának, s természetesen a Debreceni Népi Együttesnek is.

A TÁNCGYÜTTES valóban szigorú, de tartalmas napirenddel készül a Világifjúsági Találkozóra. Új és új próbákon csiszolja és formálja a két koreográfiát, Varga Gyula és Béres András a táncszámokat, hogy minden mozdulat igényes és kidolgozott legyen. A táncgyűttes napirendje különben pontosan és írásba adva a következő: Reggel 7-kor ébresztő, utána reggeli torna, majd mosakodás. 8 órakor reggeli, 9—11-ig próba. Fél 2-kor ebéd, 2—4-ig pihenő. 4—6-ig technikai ügyeket beszélnek meg és szakmai előadást hallgatnak. 6—8-ig ismét próba, 8 órakor vacsora, azután 10 óráig szabadidő és 10 órakor takarodó, azaz lefekvés.

A próbákat az Építők Kultúrotthona helyiségében tartják, mert a diákszállóban nincs próbára alkalmas terem. Tegnap munka közben látogattuk meg a tánc-csoportot. Éppen a tánc hevében dobantak a lábak, pörögtek a botok, kampáltak a tenyerek. Mint ha csengett volna, úgy buggyant a lányokból az eső: *Jaj de szépen esik az eső!* S az énekükhöz a mosolygás úgy hozzátartozik, mint virághoz az illat. Csupa fiatalok ezek a táncosok, jóformán gyerekek, de

a táncukat épp ez teszi hmvassá, élővé, ez a mindig mosolyos fiatalság.

ÉLİK A TÁNCOT, a lányok mozdulata ringás, a fiúk szökkenés. Pedig ezek a próbák nem könnyűek. Pici verejtékgyöngyök sorjázanak a homlokukon, de megéri, mert egy-egy próba megérteti velük, hogy minden apró mozdulatnak lelke van, élme nye van.

Szünet közben Katona Edittel beszélgettünk. Katona Edit már 4 éve táncol, bár még alig 15 éves. Most lesz második a Csokonai Gimnáziumban. Nagyon kíváncsi Varsóra, a VIT-re, a sokszínű fiatalra és rengeteg élményt vár. Boldog, hogy benne lehet a VIT-re induló táncosportban, de — s ezt már mi tesszük hozzá — még is érdemi!

De a többiek is, Bogyor Margit, Bordás Éva, Szilágyi Margit, Vince László, Bertalan Zoltán, Monoki István és mind-mind sok élményt vár a VIT-től. Élményt, felejtethetetlen élményt, amely fátylaja, fénye lesz majd fiatalságunknak. De nemcsak várnak, hanem adni is akarnak. A Diabogót, a Mikepércsi csárdást, az Ajaki leánytáncot, a Hortobágyi táncot, amelyekkel Debrecenben, sőt Budapesten is meséldötték a közönséget. A VIT-en is ezt szeretnék. Meghódítani az összesereglett fiatalokat táncal, dallal, jókedvvel, fiatalsággal.

HÉTFOH MÁR INDULNAK is Budapestre, majd 29-én Lengyelországba. 30-án érkeznek meg Varsóba, s elsőként megvárják a városi ünnepélyes keretek között adják át a palotát a lengyel kormányának.

Felépült Varsóban a tudomány és kultúra J. V. Sztálin palotája

Varsóban befejeződött a tudomány és kultúra J. V. Sztálin palotájának építése. A palota a Szovjetunió ajánlata a népi Lengyelország-

nak. Július 21-én Varsóban ünnepélyes keretek között adják át a palotát a lengyel kormányának.

Irinyi János DEBRECENI ÉVEI

Ellenben megemlítendő, hogy a szabadságharc szomorú bukása után, 1850 január 8-án a vortörvénysek rendeletére Debrecenben tartóztatták le Irinyit. Szerencsére főbenjáró terhelt adatokat a bíróságnak nem sikerült ellene találniuk, úgyhogy nemsokára kiszabadult.

Az a lelkesedés, mely őt fűtötte a magyar ipar fejlesztése irányában, elsorvadt az elnyomatás sivár levegőjében és az a törekvés, hogy tudását a mezőgazdaság szolgálatába állítsa, a közöny miatt nem sikerült. Így aztán kedvét vesztve a hivatalnok pályára lépett. A sors ismét Debrecenbe sodorta. 1863. évben a debreceni István gözmalom tisztviselője lett, 1869-től 1872-ig Bihar megyéjén vállalt állást, de azután újra az István gözmalom szolgálatába lépett. Kortársa és tisztviselőtársa volt Cziffer Nándor, ki túlélvén őt, sok érdekességet beszélt el ismerőseinek Irinyi életéből, melyeket érdeemes megemlíteni.

Igy bizalmas baráti körben Irinyi elmondta, hogy érzelmi momentumok is játszottak közre abban, hogy aránylag csekély összegért, hatvan forintért, adta el találmányának tit-

kát Romer bécsi gyárosnak. Gyengéd vonzalom ébredt benne Romer leánya iránt. A csöppet sem anyagias Irinyi, mikor Romer hazában egy családja vancsora után az általa gyártott tíz száz foszforos gyújtó egyikével gyújtotta meg Romer pipáját és a hasznos gyáros mohón érdeklődött, mennyiért adná el neki találmányát, Irinyi szerényen így válaszolt:

— Négy krajcárba került a foszfor és a hozzávaló más anyag, fizesse meg bányámuram a négy krajcárt és magáé a találmány.

Az óvatos gyáros, hogy mégis biztos legyen dolgában, pár nap múlva mégis rátküldte a fiatal feltalálóra hatvan forintot.

A másik momentum, hogy a százezer forint értékű találmányát így elköttyavétele Irinyi — erős magyar érzelme volt. Magyarországon akkor még nem létezett szabaddal hivatalt, a privillégiumért az osztrák hatóságokhoz kellett volna fordulnia, de erre nem volt hajlandó.

Megjegyzendő, hogy a fentebb jelzett érzelmi momentumot Irinyi lovasgasságból, illetve kíméletből a leány iránt, nyilvánosság számára sohasem mondta el, így életrajzaiban sem

szerepel. Bizalmas baráti körben azonban fel-lelemlítette.

Irinyi vonzalma azonban ellobbant, mint a gyufaszál. A gazdag bécsi gyáros nem is adta volna leányát egy magyar ifjúhoz. Irinyi emlékeiben visszatért első szerelméhez, Baranyai Erzsikéhez, mivel Debrecenben ismerkedett meg még dedikációjában. Közben a leány máshoz ment férjhez. Hogy milyen ideális lelkületű ember volt Irinyi, arra jellemző, hogy nem nősült meg, hanem várt és várt Baranyai Erzsikére és miután annak férje meghalt, hatvan éves korában feleségül vette.

Zeniális számológépész volt. Mint az István gözmalom „számvevője”, fejében tartotta a nagy forgalmú gözmalom könyvelési adatait, szinte nem is kellett a könyvekbe betekintnie. Külöségeiben is kemény magyar volt. Mikor már a városi polgárság, különösen a tisztviselők kezdtek a „német viseletre” rátérni, pantallóban, új szabású „zakóban” járni, Irinyi ragaszkodott a magyar ruhához. Egyetlen megmaradt fényképe is így ábrázolja. Kissé különös hírét is költötték azért, mert a téli kabátot sem állta, télen is kiskabátban járt, legfeljebb két mellényvel. Aztán meg nem tűrte a borbély kezét. Jóbarátja, Cziffer Nándor nyírta meg ha kellett; szakállát aga gondozta. A nagy szellemek jóslat-

szerepét vizíóira jellemző Irinyi életéből egy kis epizód. Egy reggel így szólt barátjához a malom irodájában:

— Te, Nándor, képzeld csak, milyen gonosz álom volt az éjjel. Gyűjtögetőket kergettem el nagyváradi salétrongyáram körül... (1849-ben ilyen gyárat szervezett Kossuth megbízásából Nagyváradon...) Aztán fordult az álom kerete és az István malmot láttam, amint a németek felgyújtják... kúszkódtam velük, de nem bírtam őket elkergetni...

(... 1944 őszén a visszavonuló németek felrobbantották az István gözmalomot...)

Irinyi a múlt század vége felé megvált a hivatalnok pályától és hazament vertesi kis birtokára. Egész életében szerette volna az elmaradt magyar mezőgazdaságot felvirágoztatni. Hiteles adatok szerint mustrágyával is kísérletezett a világon talán először. Ha nem az elnyomorodott és idegen hatalmat nyögő magyar földön él, bizonyára úttörő lett volna a mezőgazdaság fejlesztése terén is. A mai komoly terveknek csirák is ott éleik gondolkodásában, de hát hogyan tudta volna nagy terveit megvalósítani az akkori sivár körülmények között.

Sorsában, mint csepp a tengerben, a kegyetlen magyar sors tükröződött. Emlékét hazafias kötelesség őrizni és ápolni, (P. J.)

Irinyi János, a gyufa feltalálója megemlékezett az ő nevével. Az idén pedig, mint a Néplap hírül adta, a Hazafias Népfront Hajdú-Bihar megyei bizottsága Irinyi halálának hatvanadik évfordulója alkalmából szelvények kiadását kezdeményezte emlékének méltó apó-lására.

Ez a dicsérendő tény arra is kötelez, hogy lehetőleg feltárjuk Irinyi János debreceni éveit is, életének ide-fűződő szakaszait.

Mindjárt azokon kell kezdenünk, hogy Irinyi János a debreceni ösi Kollégiumban tanult. A harmadik középfokú évfolyam jelesrendű befejezése után iratkozott be a bécsi Politechnikumra, miután vágya a vegyszeres pályára felé vonzta. Magyarországon akkor ilyen tanintézet nem volt. Bécsi tanulmányi idején találta fel a foszforos gyufát, mely hamarosan az egész világon elterjedt.

A debreceni Kollégium megörökítette hírnévre szert tett egykori diákjainak emléket. Jellemző, hogy a múlt időkben a gyakorlati tudományok és síkerek iránt milyen csekély megbecsülés mutatkozott, hogy a Kollégium vezetői nem is gondoltak arra, hogy illemez emléktáblákkal sorába illeszteni olyan kiváló vegyész is, mint amilyen Irinyi volt. Most kellene pótolni ezt a mulasztást.

Irinyi találmányának históriája immár közismert. Arra tehát nem térünk ki.

Altalános

HIREK

Péter János püspök beszámolót tart a helsinki béke-világtalálkozóról

Pénteken, július 22-én délután 6 órakor a Közpointi Kultúrothonban Debrecen város békebizottsága, a Hazafias Népfőnt városi bizottsága és a tömegszervezetek rendezésében béke-naggyűlést tartanak. A béke-naggyűlést előadja Péter János püspök, a Béke-Világtanács tagja. Péter János a Helsinkiben megtartott béke-világtalálkozó eseményeiről, személyes tapasztalatairól és a találkozó határozatairól számol be. A béke-naggyűlést kultúrőr követi.

Debrecenben vendégszerpel Karel Vlach világhírű tánczenekara

A csehszlovák-magyar kulturális csereegyezmény keretében ma, július 21-én érkezik hazánkba a csehszlovák rádióból és lemezekről közzismert Karel Vlach tánczenekara. Magyarországi körútjuk első állomása Budapest, majd Miskolcon és utána, július 27-én Debrecenben lépnek fel, a Lenin park Szabadtéri Színpadán. A zenekar 23 tagú. Tizen-nyolc zenész és a szólisták; a dél-amerikai származású Rudolf Cortes és az Allan Sisters - négy fiatal énekesnő. - A tánczenekar egyébként tíz évvel ezelőtt alakult, első külföldi útjuk 1951-ben Lengyelországba vezetett. Az eltelt évek alatt sok külföldi városban jár-tak, s most eljönnek Debrecenbe is. A debreceni közörség is ismeri a világhírű Vlach együttest lemezekről, személyes fellépésükről is biztosan meghódítják a közörséget.

1940-ben csatlakozott Litván-, Lett- és Estország a Szovjetunióhoz. 1954-ben Genfben aláírták a vietnami, laoszi és kambodzsai hadüzeneteket beszün-tetéséről szóló egyezményt. VARHATÓ IDŐJÁRÁS. Felhős idő, több helyen zivatar, mérsékelt leáramlás, a meleg kis-sze esők. Varható legmag-sabb nappali hőmérséklet csütörtökön keleten 27-30 fok között. SZERDÁN DEBRECENBEN 31,4 fokig emelkedett a hőmérséklet, a legalacsonyabb 17,8 fok volt. Kévs csapadékmennyiség hi-lult. Napsütés 8 óra hosszat tar-tott.

A MINISZTERTANÁCS hatá-rozatot hozott az 1955/56 évi sertéshíztalálási akciók beindítá-sáról. (A határozatot lapunk legközelebbi számában „Vilá-gos mezőgazdaságért” című mellékletben közöljük).

FOGADÓÓRÁK: Ma délután 6-8 óráig a Leány utcai iskolá-ban Kornél József III. kerületi és Király Gyula városi taná-csrag; 6-7 óráig a Petőfi Ál-talános Iskolában Kállai József-né I. kerületi tanácsrag; 6-7 óráig a Szabó Kálmán utcai Iskolában Szabó Mihályné I. kerületi és Sztó Sándor városi taná-csrag fogadóórát tart.

KIOSZTOTTÁK A POLAI FILM-FESTIVÁL DÍJAIT. Tíz első hely-jelentésben Polibán ünnepléses keretben kiosztották a polai filmfesztivál díjait. A három-százötven díjazott közül a díjazottak aranyéremmel és plakéttal, a többiek aranyéremmel és plakéttal, a többiek aranyéremmel és plakéttal, a többiek aranyéremmel és plakéttal.

BELGIUM nemzeti ünnepe alkalmából Dobi István a Ma-gyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke táviratot küldött Baudouin belga királynak. TOBB MINT 200 HELENYET rú-nak az idén közönségi terményki-állítását és állatbemutatót. Alkot-mányunk ünnepe körülbelül ötven helyen lesz ilyen bemuta-tó. SZEPTEMBER 4-ÉN lesz az V. magyar bányásznap s ebből az alkalomból több mint száz-millió forint kerül kiosztásra hű-ségjutalomként. PAUL ROBESON, az ismert békeharcos a sajtó képviselői előtt nyilatkozott tett. Ebben rámutatott arra, hogy az amerikai külügyminiszterium im-már öt éve „önkenyves és térvénytelen” az amerikai „Kö-vetelem - Jelentette ki Robe-son, hogy azonnal adják meg nekem a kiutazás jogát.” Robeson közönséget mondott azokért a szívélyes meghívá-sokért, amelyek az utóbbi években a világ sok országá-ból kapott.

Anyakönyvi hírek

Születések: Végvári György Tégla, Erzsébet; dr. Kiss Gábor Hadházi u. 9.; Kornél; Lampé László Szatim krt. 78.; Zoltán; Bíró József Bellegő 381.; Má-rta; Ember József Ehes, Julián-na; Kozma Bálint Pósa u. 25.; Bálint; Kurtyis Lajos Bíró u. 9.; Katalin; Ludasi János Hegyi Mi-hályné u. 68.; László; Szabó József Bellegő 461.; Éva; Takács István Kismacs 71-73.; Sándor; Tóth Sándor Halap 57.; Emma; Menyhart Sándor Nagyhegyes, Erzsébet Irma; Tóth István Haj-dúhadház, Rozália Mária; Kovács Imre Kismacs; László; Barti De-zsó Pallag 55.; Sándor. Házasságok: dr. Gát Jenő Ló-ránd Felsőúrs és Bognár Aranka Cegléd u. 14.; Rákász György Iváncsa és Rádai Julianna Pal-gaz 36. Halálozások: Moldovány Jánosné Balogh Karola Domahidy u. 1.; Nagy János Gyöngyvirág u. 7.

Örömmel aratja gazdag termését a nagyhegyesi Ötéves Terv TSZ

Mészáros László levele nyomán

A nagyhegyesi Ötéves Terv TSZ-ről még nemrég is úgy beszéltek, mint a me-gye egyik gyenge termelő-szövetkezetéről, az utóbbi időben azonban megváltoz-tak a szövetkezet munkájá-ról alkotott vélemények. Jó kollektív szellem hatotta át a tagságot, az elmúlt esztendőkhöz képest ma öröm az élet az Ötéves Területben.

Jelenleg a gazdaságban javában folyik az aratás. Rezes György traktoros, a Balmazújvárosi Géppaló-mos dolgozója kombájnnal kiváló munkát végez. Az aratás kezdetéig sokan vonakodtak a kombájn aratástól, ma viszont a szép munka lát-tán mindenki örömmel, no-soly ül az arcán. Most kez-dik igazán megérteni a nagy-üzemi gazdálkodás előnyeit. Nem izzad senki, nem kell látástól vakulásgig húzni a kasztát, mégis halad a munka, mint a karikacsapás. Gazdag termés előtt áll a szövetkezet. Tavaly a rossz talajunkra, a helytelen ve-tési sorrend miatt gyenge volt az átlagtermés, idén viszont őszi árpából 16 má-zsa, búzából pedig - ahogy a kezelti eredmények mu-tatják - tíz mázsa lesz az átlag, amely a tavalyi ter-més két és félszerese. A be-adási kötelezettségnek már eleget tett a tagság, s meg-kapták a gyorsbeadási pré-miumot is. Mostanában igen gyakran szó esik a tagok között arról, hogy jövőre több műtrágyát használnak, s a gabona na-gyobb részét keresztsorosan vetik a több termés érdeké-ben. Rövidesen kijelölik a jövő évi vetésterületet. Már most gondolnak a vetésre, mert tudják, hogy ha idejé-ben kerül a mag a földre, az már félsikerrel jelent a jövő évi aratásnál.

Átadták rendeltetésének a fedett vásárcsarnokot

Tegnap, a korreggeli órákban kosarakkal felsze-relt asszonyok igyekeztek a Nyugati utcán épült új vásárcsarnok felé. Egymásközt arról beszéltek, vajon milyen lesz a felhatalozt az új vásárcsarnokba, kapható-e minden, ami a háziasszo-nyoknak főszehez, befősze-hez szükséges?

Nem csalódtak, mert a vásárcsarnok területén már „állt” a piac. A pavilonok elfoglalták az Élelmiszerkis-kereskedelmi Vállalat, a Ru-házati Bolt, Vendéglátó Vá-lalat, Debrecen és Vidéke Körzeti Földművelésügyi-üzem árusító boltja. A be-tárból készült standokra ki-rakták áruikat a tsz-ek, pia-ci árusok és egyénelig dol-gozó parasztok. Mind zöl-d-ség, mind gyümölcs, mind pedig tejtermékekből, harmo-niából volt választék bőven. A Debrecen és Vidéke Kör-zeti Földművelésügyi-üzem pavidonja előtt már a meg-nyitási pillanattól nagy volt a tömeg. Itt étvágyger-jesztő füstölt és paprikás szaloncukor, 34., 46., - 60.- forintos áron sertés-kolbászt árultak. A szomszédos pavilonban - szintén a földművelésügyi-üzem - pedig már süttöttek a laci-pecsényét. Egy adagot 5,10 forintért árúsítottak.

Az új vásárcsarnokot Deb-recen Város Tanácsa vég-re-hajtó bizottsága nevében Csabai József elvtárs nyitotta meg és átadta Debrecen dolgozóinak. Debrecenben először 1902-ben határozták el egy fedett, állandó vásárcsarnok létesítését, de az elhatározást akkor nem követte tett. Darai Béla, a városi tanács kereskedelmi osztályának vezetője ígérte azt arra, hogy az új piacra olyan felhatalozt irányítanak, amely mind mennyiségileg, mind minőségileg, s az árakat tekintve is kielégíti a vásárlóközönség igényeit és kívánatait. A vásárcsarnokban az el-adók között is olyan szelle-met alakítanak ki, amely lehetővé teszi a vásárlók ud-varias és figyelmes kiszolgálását. A kereskedelmi osztálya arra törekszik, hogy az állami kereskedelem felho-zatala útján az árakat szabá-lyozzák, s a spekulánsok-nak itt ne legyen érvényesü-lési módja. A vásárcsarnok megnyitá-sát a vásárlóközönség nagy melegevéssel fogadta. A piaci árusok nevében is kö-zönséget mondtak azok, akik hosszú évtizedek óta esőben, és hóban, az idő viszonytá-gainak kitéve árusítottak a piacon. A fedett vásárcsarnokban kellemesebb és ké-nyelmesebb körülmények között elégtételt ki a vá-sárlók, a dolgozó emberek kívánatait.

Ugyancsak tegnap helyez-ték át a Vágóhid u. 6. szám alá a zsvivásárt, a régi he-lyén pedig hozzákészítet-ték a székely park létesíté-sének - megvalósításá-hoz. Zorkijéhez azzal a külön-b-séggel, hogy az új, magyar gyártmányú gépen a táv-méteri és mélyességesség egy-beépített. A kisfilmes fényképezőgéppel - ellentétben a Zorkijával - 36 felvétel he-lyett 45 készíthető, s így gaz-daságosabb is, viszont a nagyítást éppen úgy bírja, mint a Zorkijával készített 24x36-os felvételek. Az új fényképezőgép ára síma barnabőr tokkal együtt 1680 forint.

Árusítják Debrecenben is a Momikont

„Momikon” elnevezéssel került forgalomba az az iz-léssel kivételű, 3,5-ös Ymmar lencsével ellátott magyar gyártmányú fényképezőgép, amelyet a Magyar Optikai Művek készített. Az OFOTÉRT debreceni ki-rendeltségénél Balázs Va-léria, a foto-osztály vezetője elmondta, hogy nemrég kaptak néhány „Momikon”-t, s a gép iránt máris igen nagy érdeklődés nyil-vánul meg. A fényképező-gép szerkezete hasonló a

SPORT

Jól sportolnak a ruhayári sztahanovisták...

A napokban rendezték meg a fővárosban a Bp. Vörös Lo-bogó Hungária úti sporttele-pén a Textilipari Szakszerve-zet dolgozóinak országos sportünnepségét és az orszá-gos döntőket. Debrecenből a Ruhayár kis-csoportja utazott el az orszá-gos szakmai döntőre. A 4x100 méteres férfi váltófutásban si-ker is koronázta a debreceni szereplését. Az Arany Ivanov, Papp, Major összetételű csapat 49,6-tal elsőnek érkezett a célba. A csap-at tagjai alig egy hónapja edzenek rendszeresen, de

szorgalmas munkájuknak eredménye lett. Arany Ivanov a ruhayári sztahanovisták. Nemcsak a munkában, hanem a sportban is jó példát mutatnak. A ruhayáriak közül Ivanov a férfi távolug-rásban 580-nal nyegedik, Ká-s-sa a férfi súlylökésben 9,40-ne szintén nyegedik lett, míg a női 4x100 méteres váltó a Major a 100 méteres férfi síkfutásban az ötödik helyen végzett. A ruhayári dolgozók szép sikere annak biztosítja, hogy a Ruhayár sporttelepe is felfelé ívelő.

Nagy lelkesedéssel készülnek a berettyóújfalui járásban a szpartakiád megyei döntőjére

A berettyóújfalui járásban nagyban folyik az előkészület a falusi dolgozók szpartakiádjá megyei döntőjére. A járás ver-senyzői az utóbbi hetekben több versenyen vettek részt, hol Püspökáldásban, hol másutt, vasárnap pedig Biharkeresz-ten vendégszerelnek. Az elmúlt héten a szeghalmi járás válogatottjával mérték össze erejüket - az egész járás sportoló ifjúsága megnövekedt a nagy találkozóra. A berettyó-újfalui róplabda csapat, a csőb-mói labdarúgók, a sápi, nagyrábéi és újrábéi atléták alkották a járás válogatottját. Nagy örömmel jelentik, hogy a pontverseny nagy fölénnyel, 145:96 arányban megnyerték. Az egyes versenyszámokban az előbbi eredmények születtek: Férfiak: 100 m: Szabó (Pur-ta) 12,8, 2. Körtvélyesi (Sáp) 13,2 m. - Magasugrás: 1. Topa (Sáp) 165 cm, 2. Ispány (Sáp) 165 cm. - Távolugrás: 1. Szabó (Furta) 54,2 cm, 2. Ispány (Szeghalmi járás) 51,5 cm. - Súlylökés: 1. Ispány (Sáp) 10,40 m. - 2. Jenei (Nagyrabé) 9,35 m. - Gránátdobás: 1. Soós (Szeghalmi járás) 70 m, 2. Ispány (Sáp) 68,40 m. - Lab-darugás: Szeghalmi járás-Berettyóújfalui járás 4:1. Nők: 100 m: 1. Körtvélyesi (Sáp) 15, 2. Aszalós (Berettyó-újfalui) 15,2 mp. - Magasugrás: 1. Mészáros (Szeghalmi járás) 125 cm, 2. Polner (B-úrfalu) 120 cm. - Távolugrás: 1. Blága (Csőbkmő) 400 cm, 2. Kiss (Sze-ghalmi járás) 400 cm. - Gránát-dobás: 1. Erdélyi (Furta) 43 m, 2. Kiss (Szeghalmi járás) 36,50 m. - Róplabda: Berettyóújfalui járás-Szeghalmi járás 2:0. F. Gy., Berettyóújfalui.

Az OTSB kéderképző osztálya az Oktatás-ügyi Minisztérium általános iskolái osztályával karöltve július és augusztus hónapokban a köz-ségi pedagógusok részére a fa-lusi általános iskolai testnevelés és a falu sportjának fejlesztése érdekében sportvezetői és tár-sadalmi edző tanfolyamot rendez. Ezen 240 pedagógus vesz részt.

Table with 2 columns: A MEGYEI LABDARUGÓ B-BAJNOKSÁG ÁLLASA, Dél-csoport. Rows list teams and scores.

Table with 2 columns: KITONÓ ÚJ MEGYEI CSUCS A KISPUKAS SPORTLÓVÉ-VERSENYEN. Rows list names and scores.

Table with 2 columns: HATVAN LÖVÉSES KISPUKÁS VERSENY (50 méteres pályán). Rows list names and scores.

Table with 2 columns: HATVAN LÖVÉSES HADIPUKÁS VERSENY (50 méteres pályán). Rows list names and scores.

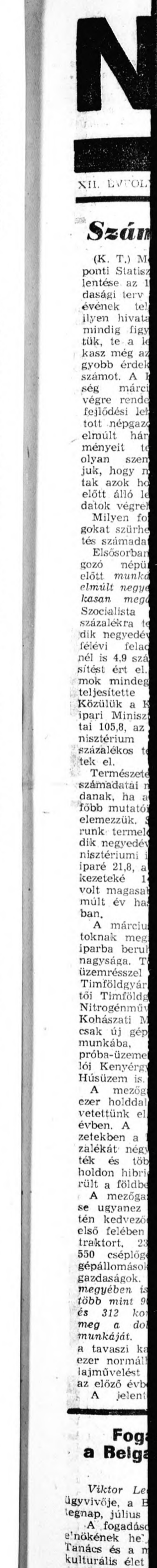
NÉPLAP A Magyar Dolgozók Pártja Hajdú-Bihar megyei Pártbizottságának lapja. Felelős kiadó: BARCSI GYULA. Szerkesztőség: Debrecen: Tóthfalusi tér 10. Szabadság Lapnyomda Debrecen

KÉTSZÁZ KILOMÉTEREN AT NYEREBBEN

Szívós munkára, nagy akarat-erőre van szükség ahhoz, hogy kerékpárral valesk kétszáz ki-lómétert tegyen meg úgy, hogy állandóan hajtja a gépet és köz-ben a nyeregéből le sem száll. Ilyen akaraterevelő átható sport-tólak szállnak vasárnap reggel hat órakor nyeregbe a Közteme-lő előtti nyereggyári országúton, hogy Debrecen város 200 kilo-méteres országúti kerékpáros bajnokságát megküzdjenek. A versenyzők Nyiregyháza-n át Vásárosnaményig mennek - a kétszáz kilométeres táv forduló, a távol-előreléhatóság a győztes 6, 6 és fél óra alatt teszi meg.

Rövid sporthírek

Hajdusoboszlón, a strandfür-dőben barátságos asztalitenis mérkőzést rendezett a H. Vörös Traktor. A helyi csapat ellenfele a furdővárosban üdülő Bp. Pénz-lygűzők NB-ben szereplő csapa-tá volt. A budapestiek nehéz küzdelem után 11:7-re nyertek. A hajdusoboszlóni győzelmet Kozma 3, Kovács, Horvai, a Do-mokos-Kozma és a Kovács Horvai páros szerezte. - Ma amerikai atléták érkeznek Cseh-szlovákia és két versenyen részt vesznek. - A Debreceni Honvéd minősítő süllyemelő ver-seny rendezett Debrecenben, 16 induló részvételével. Légsúlyban Tökös, akiknek ez volt élete első versenye 180 kg-mal III. o. szintet ért el. Pehelysúlyban Balogh 225 kg-mal lett első és 2,5 kg-mal maradt el a II. osztályú szinttől. Váltósúlyban Katkó 280 kg-os öszeltestjesítménnyel II. osz-tályú szintet ért el. Nyomásban mindössze 1 kg-mal maradt el Veres 96 kg-os megyei csúcsától. Középsúlyban Behalik 282,5 kg-mal lett győztes, nyomásban 92,5 kg-mal egyéni csúcsot javít-tott. A debreceni süllyemelő ok-tóberig pihenőt tartanak, csak a honvéd versenyzők készülnek a hadsereg-bajnokságra. - A Davis Kupa országos zóna két elődöntőjének eredménye: Svéd-ország-Chile 3:2, Olaszország-Anglia 5:0. - A Vörös Met-or szombaton este 6 órakor a Kinizsi pályán barátságos mér-kőzést játszik a D. Kinizsivel. - A híres debreceni salak-pálya motorosok vasárnap a Pécsi Dózsa versenyen indultak. Léval az 500-asok géposztályá-ban első lett, míg Polgár a harmadik helyen végzett. Komáro-mi a 125-ösöknek második lett.

Fogás a Belga Viktor Le... ügyvivője, a B... tagnap, július... A fogadás... önkéntek he... Tanács és a m... kulturális élet... Részt vet... etek s.amos...